

Kompleksiteten i byutvikling – trenger vi forskning og utdanning i byutviklingen?

Hvilke muligheter representerer universitet for byutviklingen?

Nytt fra GOVLAND-prosjektet.

UIB v/ Ingunn Elise Myklebust

Kompleksiteten i byutvikling – trenger vi forskning og utdanning i byutviklingen?

- **Byutvikling:**
- **Ja, kompetanse i juridiske fag er viktig.**
- **Stor grad av rettslege rammevilkår og rettsleg styring.**

- **Privatrett:**
- Lover og sedvaner for privat eigersrett, eigersgrenser, ekspropriasjon m.m, samt kontraktsrett, tinglysing m.m.

- **Offentleg rett:**
- Stadig sterkare offentlig styring gjennom lov og forskrift.
- Grunnlov, Forvaltningslov, Kommune lov, **Plan- og bygningslov**, Naturmangfaldlov, energirett, ureningslov, osv,
- Større grad av påverknad av internasjonal rammestyring som EU/EØS-rett (t.d. om krav til KU, energirett) og EMK (vern av privat eigersrett, prosesskrav)

Kort om relevant utdanning og forskning

- **Utdanning:**
- Master i juss med m.a. tingsrett og forvaltningsrett.
- Spesialfag: Plan- og bygningsrett (frå 2012) og kommunalrett og **energy law**
- Masteroppgåver: med t.d. egne møte for dei som skriv innanfor tingsrett/planrett/kommunalrett.
- SEVU-kurs (2010-2015)
- Bidrag med undervising i planrett til HVL (master)

Forskning

- Relevante forskningsprosjekt:
- **GOVLAND: Legal governance in land use planning (NFD)**
- **Prosjektleder: undertekna saman med Sigrid E Schütz, UiB**
- Forskningsprosjektet GOVLAND ser på rettsleg styring av tilhøvet mellom nasjonal og kommunal kompetanse i arealforvaltninga. Prosjektet ser også på private aktørar si rolle, og samspelet mellom offentleg og private aktørar ved arealplanlegging og utbyggingsavtalar.
- **PLANCOAST: Integrated Coastal Zone Management and Planning: Legal and structural challenges (NFD)**

Aktuelle problemstillinger i Govland-prosjektet: Kven har ansvar for kva?

- Norsk klima og miljøforvaltning vert i aukande grad styrt av internasjonale avtalar og konvensjonar, og det er **staten** som er ansvarleg for oppfølging av desse. Stadig sterkare statleg detaljstyring gjennom rundskriv m.m. På den andre sida er det ei stadig større fokus på det **kommunale sjølvstyret**, ved lovfesting i Grunnlova 31. mars i 2017 og endring i forvaltninga og tvistelova av 2018.
- Fordeling av ansvar for planlegging og prosess mellom kommunen og utbyggjar.

Arbeid i Govland som er særleg relevante for byutvikling?

- Siv Elèn Vedvik: PHD om motsegn, planlagt ferdig 2020.
  - Kven bestemmer kva ved arealplanlegging?
  - Den rettslege og politiske balansen mellom statleg styring og det kommunale sjølvstyret.
  - Nye lovreglar som skal sikre det kommunale sjølvstyre i forvaltningslova, plan- og bygningslova og tvistelova.

Masteroppgåver 2017 (stor master)

- **Martin Johan Hauge**, advokatfullmekting i Hammervoll Pind (no)
- **UTBYGGINGSAVTALAR:**
- «Privat finansiering av kommunale tiltak – Utbyggingsavtaler som rettslig virkemiddel for å realisere arealplaner for byutvikling».
- **Planlagt publisering for TFE 2018**

- **Matias Justvik**, advokatfullmekig i Thommesen (no)
- **PRIVATE REGULERINGSPLAN OG IVARETAKING AV TREDJEPARTSINTERESSER**
  - naboar, miljøinteresser, og barn og unges interesser

Anna pågående forskning på kommunikasjon i planprosessar:

- **Håvard Haarstad (PhD)**, forsker ved Institutt for geografi/SpaceLab,
  - Byutvikling i praksis «hva skaper løsningene som settes i verk og hvordan håndteres motstridende hensyn i praksis» «Fra visjon til konkret plan konflikter og samarbeid». Smart city
- **Haarstad, Myklebust og Schütz m.fl.**
  - Sustainable land use planning
- **Katrine Broch Hauge, Martin Iversen, Ingunn E Myklebust (PLANCOAST)**
  - Om kommunikasjon/samspel ved lokalisering av tiltak etter akvakulturlova.

Nokre andre artiklar om plan- og bygningsrett:

- **Til bok:**
- «Handlerrommet for skjønn i plan- og bygningsrett. Korleis kan domstolen som kontrollorgan handheve grensa mellom rett og urett?» Til bok om ugyldigheit, red. Henriette Tøssebro. (2018-2019)
- **Kart og Plan 2018:**
- Miljøkrav i saker som gjeld akvakultur
- *Kan kommunen setje detaljerte vilkår for drift av akvakultur etter plan- og bygningslova, eller gjeld det avgrensingar med omsyn til trong om handlerom ved vurdering av lokalitet etter akvakulturlova?*
- Akvakultur og det kommunale sjølvstyret
- *Kommunal arealplanlegging i sjø og motsegn som verkemiddel for å følgje opp nasjonal og regional politikk*

■ Hvilke muligheter representerer universitet for byutviklingen?

Eller: kva for høve representerer den praktiske forvaltninga i høve til juridisk forskning?

To sider av same sak?

- I GOVLAND-prosjektet
- har visamarbeidspartnarar på tvers av land, fag (juss og samfunnsfag) og representantar frå forvaltninga,

- **Professor Marie-Claude Prémont**
École nationale d'administration publique, Montreal, Canada
- **Head of School Anne-Michelle Slater**
University of Aberdeen, School of Law
- **Researcher Håvard Haarstad**
University of Bergen
Department of geography
- **Researcher Tord Skogedal Lindén**
Uni Research
- **Researcher Sussie Dalvin**
Institute of Marine Research
- **Associate professor Knut Bjørn Stokke**
Norwegian University of Life Sciences (NMBU)
- **Professor Akkelies van Nes**
Høgskolen i Bergen
- **Researcher Sigrid Stokstad**
Norsk institutt for by- og regionsforskning
- **Marit Rødseth**
Hordaland fylkeskommune
- **Elisabeth Totland**
Bergen kommune

Arena for dialog. Større og mindre seminar og møter

- Kva er problemet?
- Kva bør vi forske på?
- Passer kartet til terrenget?
- Er det behov for nye lovreglar?
- Er det behov for å slette gamle?
- Er det større behov for informasjon om kva som gjeld?

Vi ønsker å ha ei opa dør!

Samarbeid som gir inspirasjon

- *Stortinget snur i saka om endring av regelen om dispensasjon etter plan- og bygningslova. Føredrag, innspel artiklar om tema og kronikk i BT og Kommunal Rapport.*

Kronikk

STØTTAR FORSLAG: Mange lurer på det ferd og ferde representantar for alvskulde og utbyggingsmessar som støtte forslaget til ny lov, vika kronikkforfattarane. FOTO: SUDEN ERIK LARSEN

Hastverksarbeid

Det er eit stort og uklart rom for skjann i forslaget til ny bygningslov, så kvifor hastar det slik med å endre reglane?

Forslaget om lovendingar i dispensasjonssaker i strandsona, reiser mange spørsmål om korleis lova skal forståast, skriv kronikerane. Illustrasjonsfoto: Ole Morten Melgård

Blir det meir bygging i 100-metersbeltet?

KRONIKK. Kommunane skal få større makt i dispensasjonssaker. Gir det ein snarveg for store tiltak i standsona?

11.10.2016 16:11

Ingunn Elise Myklebust
professor ved Juridisk fakultet, Universitetet i Bergen

Siv Elén Årskog Vedvik
stipendiat ved Juridisk fakultet, Universitetet i Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN

